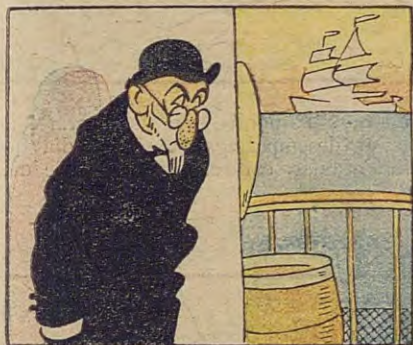

SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'«EN PATUFET»

Aprofitament castigat

(Conte jueu)

En Leví era un jueu sense escrúpols, que, un dia, per primera vegada, efectuà un viatge per mar en un luxós transatlàntic.

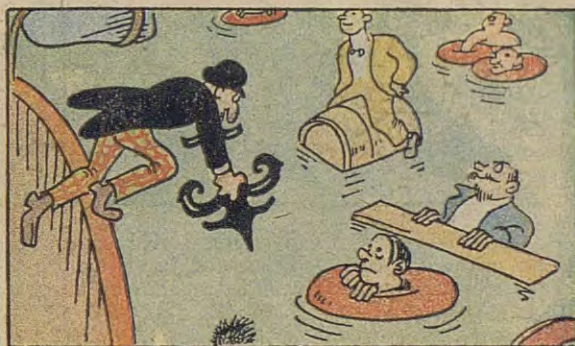
A mitja travessia, els elements van ren desencadenar-se, i el vaixell fou juguina de les onades, que el trontollaren com una closca de nou.

I en Leví, amb el consegüent astorament, veié com els passatgers corrien folls d'una banda a l'altra i arrebassaven els salvavides.

I dissimuladament, procurant que ningú el veiés, va agafar una preciosa àncora i es va llençar al mar. No cal dir que en Leví no va abandonar l'àncora i no tornà a

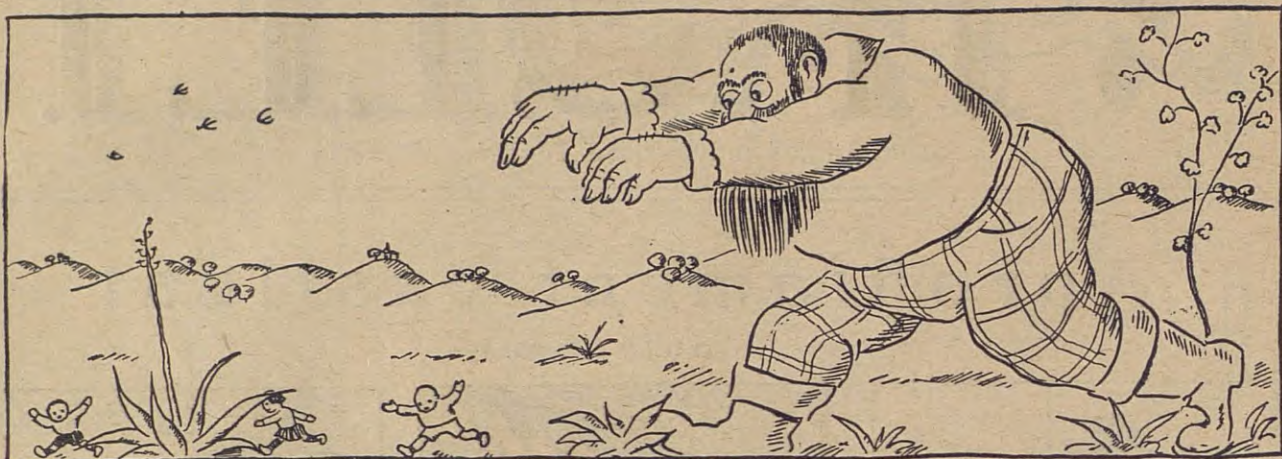

I no solament els salvavides, sinó que, molts passatgers agafaven taulons, barrils, fustes i flotadors, i es llençaven a l'aigua. I en Leví va pensar: —Ara és l'hora d'emportar-te'n alguna cosa.

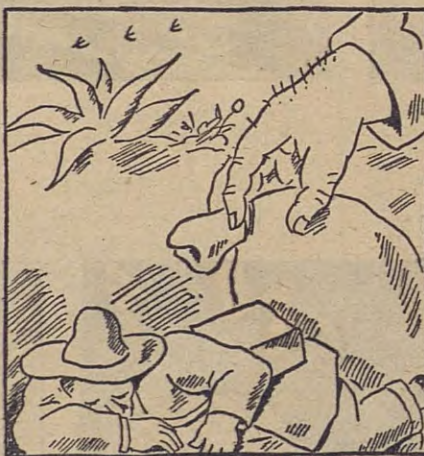
aparèixer a la superfície, morint víctima dels seus pocs escrúpols i de la seva afició a apoderar-se del que no era seu.

El Gegant i l'Home del sac

Hi havia un gegantàs molt golafre que es menjava les criatures. Era el flagell de les famílies. Quan les mares no vigilaven els seus fills, ell els engrapava i se'ls

empassava de dos en dos. Tothom estava desesperat i no sabia com fer-s'ho per desempallegar-se'n. Un dia que el gegant estava molt afamat, car feia un parell de dies

que no havia menjat cap criatura, veié passar un home amb un sac al coll. —¿Vols-t'hi jugar—va dir-se—que aquest és l'Home del sac? Deu portar-hi un grapat de

criatures! Aprofità un moment que dormia, i li robà el sac. Efectivament: era ple de criatures.

Començà a devorar-les de dues en dues. Tan aviat com donà l'àpat per acabat, li vingué un caragolament de ventre i morí fent tamborelles muntanyes avall. L'Home

del sac, que no era altre que un firaire que duia el sac ple de nines de porcellana, va ésser molt felicitat, honorat i proveït abundantment de moneda.

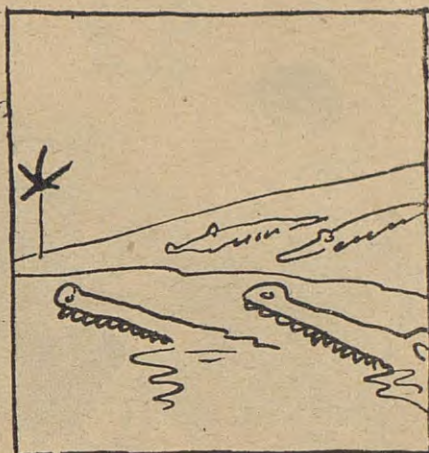
Cercant provisions

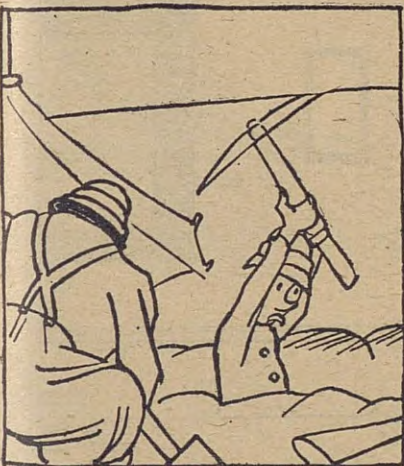
Tres homes, en cerca d'or
van a l'Àfrica Interior.

Troben negres incivils
i rius plens de cocodrils.

Travessen un llarg desert
on no hi ha ni un arbre verd.

En un lloc prometedor
comencen l'excavació.

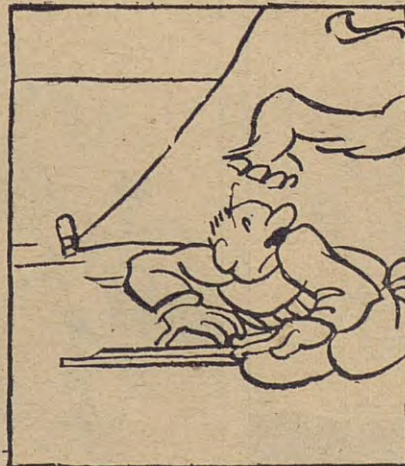
Passen dies, i el menjar
se'ls comença d'acabar.

Diu un:—Me'n vaig de cacera,
menjarem cérvol o fera.

Un lleó que es passejava
en trobar-lo fa un bramul
i a perseguir-lo es posava.

Per damunt seu ha saltat
quan eren davant la porta
i a dins la barraca ha entrat.

Crida als companys el valent:
—Me'n vaig a cercar-ne un altre.
Peleu aquest, de moment.

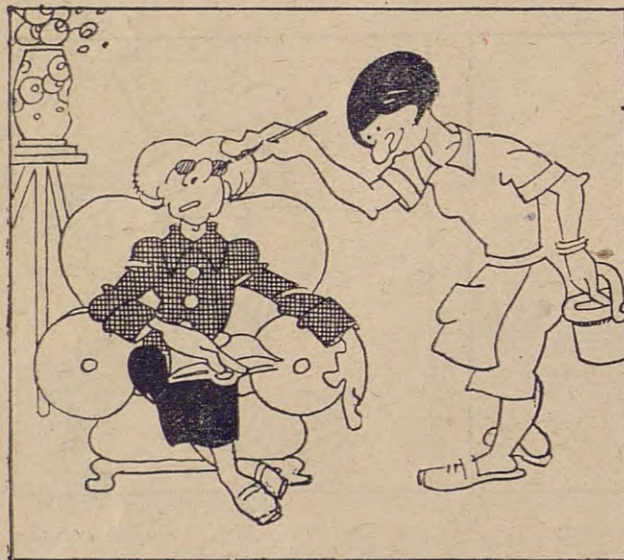
Fosca artificial

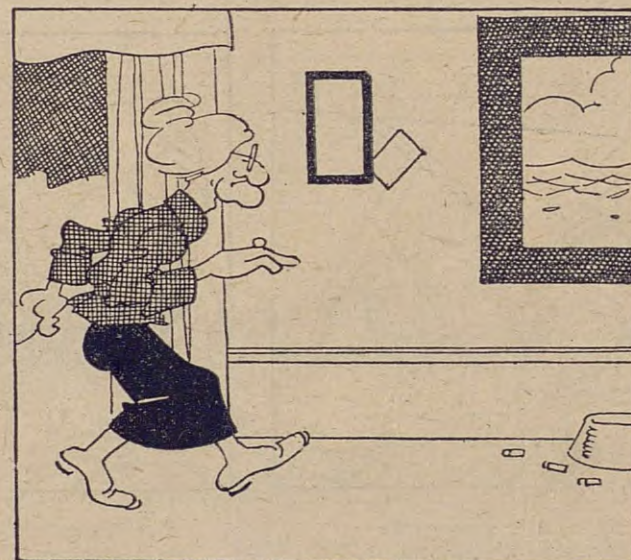
—No vull que surti, Quimeta!

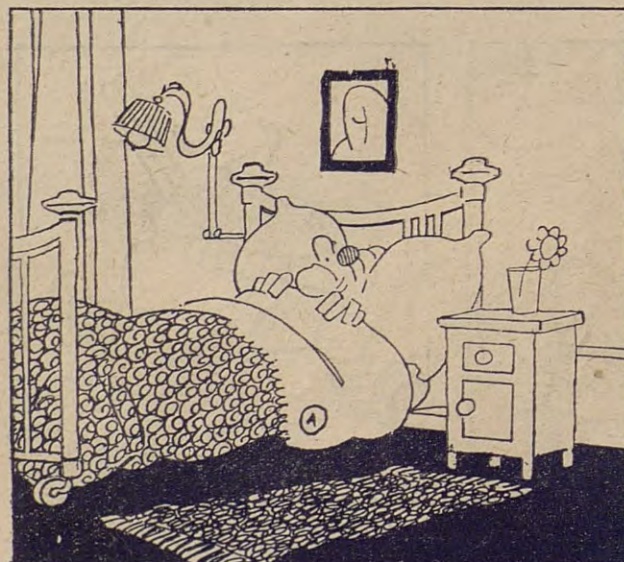
—Sí que, noi, bona l'hem feta.

Les ulleres li ha ennegrit.

Desperta, i creu que és de nit.

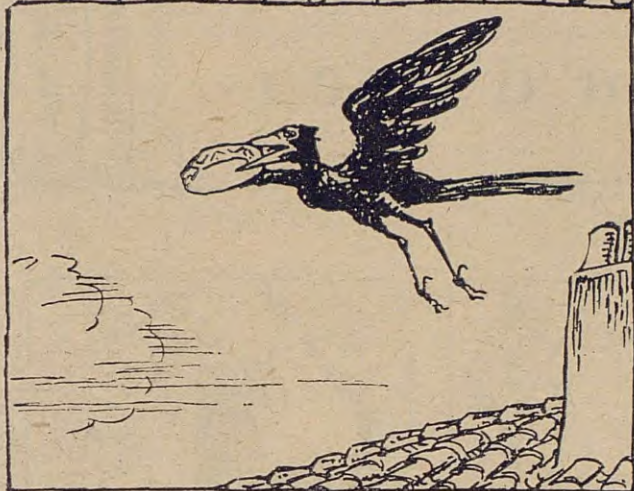

De pressa se'n va a dormir

i la noia pot sortir.

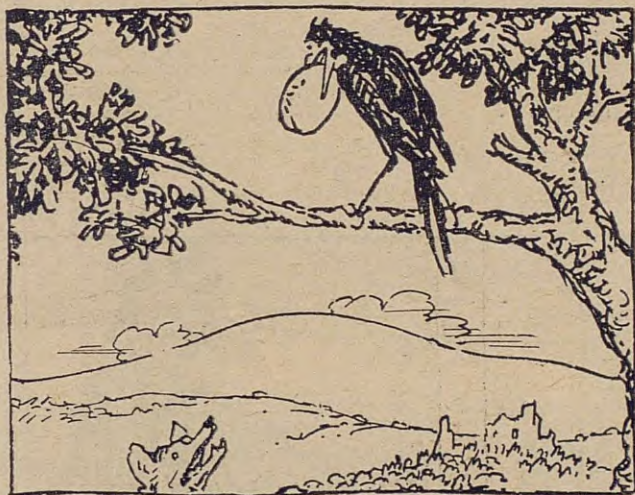
ES HISTÒRIES DE L'ONCLE JOAN

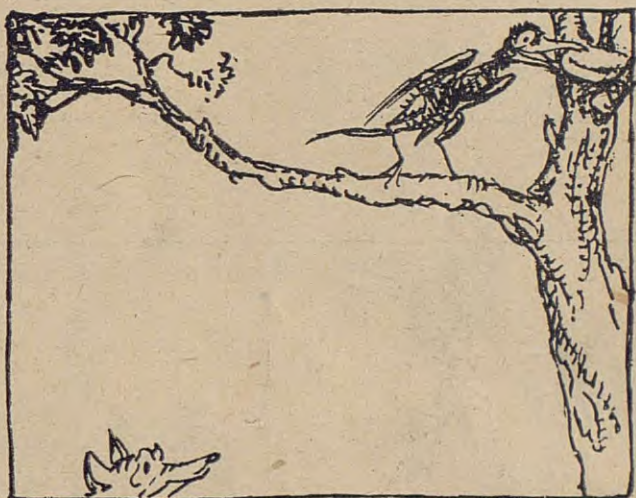
No penseu que les faules són única i exclusivament del temps d'Isop: Tornen a repetir-se infinites vegades. Ara, que no sempre acaben de la mateixa manera, ni hi surt punit el mateix vici.

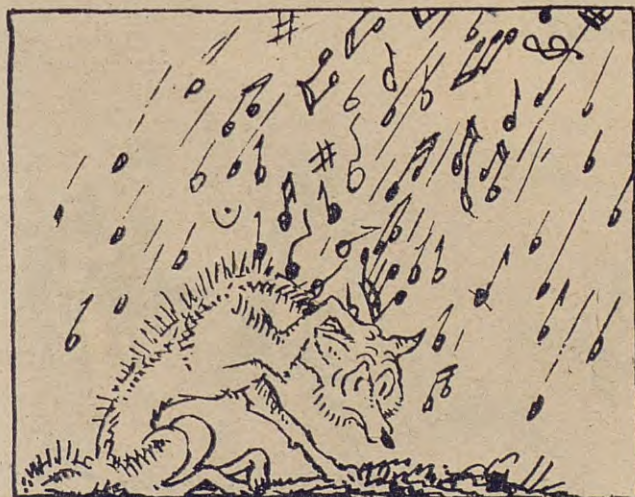
Jo sé que un d'aquests dies un corb va robar un formatge tendre, i que—igual que en la faula—una guineu ho va veure i pensà fer-se'l seu, afalagant l'estúpida vanitat del volàtil.

I sé que també va lloar-li l'elegància, la bella color de les plomes i l'exquisida conformació de les cames. I acabà, com en la faula, amb allò de: «A fe que si la veu correspon a tan bella presència, heu de cantar com un àngel.»

El corb d'avui dia era tan vanitós com l'altre, però—virtut contra vici—no badava. Va dipositar tranquil·lament el formatge en l'encreuament d'unes branques, i va dir:

«Realment, no us enganyeu: tinc la veu molt bonica. La «General Gramola Company» m'ha fet proposicions molt avantatjoses, i estic impressionant-li una colla de discs. Ara us en faré sentir alguns fragments.»

I la falsa i adoloradora guineu, en càstig de les seves mentides, va haver d'aguantar un espantós xàfec, una col·ossal pedregada musical, mil voltes més desafinada que la llauna d'un esmolet.

I a més, es va quedar sense formatge.

La campana d'Osca

El rei Ramir d'Aragó,
que abans havia estat frare,
perquè no era molt guerrer
els nobles el menyspreaven.

Per saber què convenia
per la salut del reialme,
al seu Abad demanà
consell per secret missatge.

Quan la lletra hagué llegit
l'Abad, res no contestava,
sinó que entrant cap a l'hort
les branques altes tallava.

Enujat el missatger
cap al rei se n'entornava
i li diu allò que ha fet
enlloc de respondre, el frare.

El rei prou bé n'entengué
el consell que li donava
i cridant a Cort els nobles
un projecte els exposava:

—Hem proposat—els digué—
construir una campana
que es senti en tot Aragó
i ressoni en tota Espanya.

I cridant els seus soldats,
prendre els nobles els manava.
Foren condemnats a mort
i amb sos caps féu la campana.

El que n'era capitost
tard a Cort es presentava
i el rei li volgué mostrar
la campana ja acabada.

Tremolant diu:—Oh mon rei,
el batall hi falta encara.
—El batall has d'ésser tu,
traïdor al rei i a la pàtria!

Tant va el càntir a la font...

EL Grrran Circ Trona era un bar-racot ambulat de pals i roba, que desmuntat i carregat en un d'aquells vehicles que semblen conductores i són cases ambulants, anava d'una fira a l'altra duent i repartint l'alegria que els seus individus components no tenien.

Aquí escau una petita digressió per meditar com pot ésser que hom doni allò que no té...! Sí que pot ésser, perquè hom pot donar un disgust o una bufetada sense tenir-los.

Tornant al Grrran Circ Trona, en començar aquesta història el veiem encaminar-se a la festa major de Vilamolla, un dels pobles més a la moda de la nostra costa de Garbí, ple d'estiuejants, de pagesos rics i d'americanos.

Obtingut el permís del batlle, el Circ erigi el seu envelopat ben a prop del que ja s'havia construït per ballar, un dels millors llocs de tota la fira. Però no fou solament l'excel·lent situació la que féu que el Circ es veiés atapeït de públic des del dia de la inauguració, sinó la sensacional novetat, anunciada pels cartells, de què l'entrada seria de franc i que a mitja funció hom passaria el platet per cobrar els donatius voluntaris de cadascú.

Podeu comptar si això entusiasma els bons vilamollins i també els forasters. El Circ estigué ple de gom a gom; mai no s'havia vist un èxit semblant.

A mitja funció, el propietari passà amb una capseta com les de les esglésies a fer la capta. Com que la funció havia agradat, els espectadors es mostraren força generosos.

—Veieu—deia el propietari del Circ als seus dependents i artistes aquell vespre—si haguéssim posat *taquilla* potser només hauria entrat un centenar de persones... vint duros! I ara n'han vingut més de mil i hem fet, mireu, quatre centes pessetes! ¿Eh que és bon sistema?

—Ja ho crec!—féu tota la companyia amb unanimitat.

De seguit procediren al repartiment equitatiu de les pessetes recaptades. El propietari se'n quedava una quarta part i la resta era distribuïda per igual entre la companyia. Aquesta era la regla que seguien ja de temps immemorial.

A l'endemà el públic fou també nombros i generós. Després de la funció hi havia noranta duros per distribuir entre la companyia.

Els artistes del Circ Trona començaren a abillar-la i a lluir-los el pel. Els homes es compraren vestits clars per lluir a la platja, les dones, arracades i caps de coloret. Fins el nen *prodigi* pogué emparaular la bicicleta que feia tant de temps cobejava.

I el públic anà en augment, però al cap d'alguns dies la recaudació disminuí. Ara, en lloc de vuitanta o cent duros, només se'n recollien vint-i-cinc o trenta. Tota la companyia cavilava sense poder treure l'entrellat d'aquella transformació del públic.

Però, ¿provenia del públic aquella disminució del recapte? Això és el que

discutia el clown principal amb el director, aquell vespre.

—Jo crec—deia el clown—que el públic dona igual que abans.

—Jo també ho crec així—féu el director, preocupat.

—Això és que mentre vós preneu part al segon acte de la funció, algú que deu tenir una clau falsa obre la caixaeta!

—Segurament deu ésser això—féu el propietari—; faré canviar el pany...

—No. Així s'acabaria el robatori, però no atraparíem el lladre. Val més seguir com fins ara i vigilar.

—Vigilarem—féu el director.

Al dia següent, el clown anà a trobar el director amb aire de misteri:

—No he descobert res, encara, però caldrà que vigileu molt més. M'han dit que acaba d'arribar al poble un *americano* molt ric, que ahir al Ball de Socis regalà vint duros per comprar refrescos i després, al Casino va donar una unça d'or als cambrers... Diuen que un dia d'aquests vindrà aquí i és possible que ens posi or o algun xec a la caixaeta.

—Vigilaré més—féu el director.

Aquell vespre, en obrir subrepticiament la capseta després de la capta (perquè era ell el lladre), el director es trobà amb un xec al portador contra el Banc de Vilamolla, per valor de mil pessetes, signat per Don Pancho Colate.

—L'americano!—pensà tot embutxacant-se'l, a més d'una bona part dels diners.

Però l'endemà, quan anà d'amagat al Banc a cobrar les mil de l'ala, es trobà

amb la desagradable sorpresa de què allà no coneixien aquella firma...

I al mateix temps, una veu, la veu del clown, deia al seu darrera:

—Per fi t'he atrapat, lladregot! Vaig ésser jo, que vaig fer posar aquest xec a la capseta per un espectador amic meu. Ara les pagaràs plegades.

I com que el clown anava acompanyat d'una parella del Sometent, el director no tingué altre remei que anar a la cangri i retornar als seus artistes les quantitats que havia sostret.

FEINA LLARGA

Tenia molta feinada a sa torre un hisendat i volgué llogar un mosso per a poder-la acabar.

Un xicot va presentar-se robust, forçut i cepat, i el va llogar de seguida i li mostrà el seu treball:

—Primer et caldrà que arrenquis les herbes que al jardí hi ha, després el regues i poses els testos afilerats, has de podar ben bé els arbres, posar sorra, entrecavar...—així li digué mil feines totes de mal acabar.

El xicot ja li pregunta:

—I escolti, ¿quan estarà tot això que m'encarrega, la neu, l'hauré d'escombrar?

—La neu, si som a setembre!

—Oh és que quan hauré acabat tantes feines complicades potser serem a Cap d'Any!

P. E. P.

—Primer de tot caldrà que provem la respiració artificial.

(De *Le Pèle-Mêle*.)

Noves aventures d'en Baliga i en Balaga

*Tants xatos s'han empassats
que surten illuminats.*

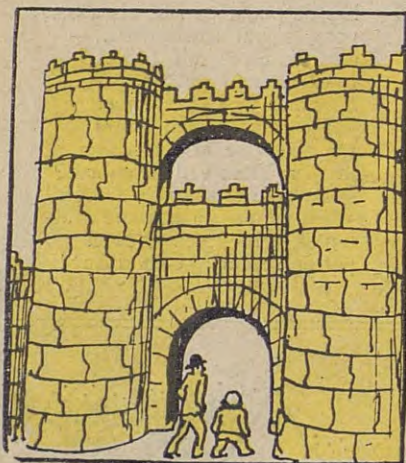
—Tinc una set exaltada.
—Beurem cervesa gelada.

Un cambrer amb calçotets
els serveix dos boc fresquets.

L'orquestra es posa a tocar.
—Paga, noi, que hem de marxar!

Abans de posta de sol
se'n van al Poble Espanyol.

En Balaga, molt galant,
es retrata festejant.

En Baliga, entre molts oles,
s'exhibeix amb castanyoles.

De mançanilla i xereç
ja quasi no els en cap més.

Sortint del poble, molt tard,
tots dos varen exclamar:

Avui a l'Exposició
hi ha doble il·luminació.